

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Postboks 4710 Sluppen, 7468 Trondheim

Sentralbord: 73 19 90 00

Besøksadresse: E. C. Dahls g. 10

Saksbehandler
Kjetil Ollestad
Kommunal- og beredskapsavdeling

Innvalgstelefon
73 19 91 45

Vår dato
04.05.2011
Deres dato

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
2011/1374-755
Deres ref.

Justis og Politidepartementet
Lovavdelingen
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Høringsuttalelse om forslag til forskrift til ny vergemålslov

Vi viser til Deres brev datert 09.02.2011 angående ovennevnte.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag har følgende bemerkninger til saken:

§ 1 Fylkesmannens opplærings-, veilednings- og bistandsplikt

Vi mener det er riktig at det fokuseres på en god opplæring av vergene i de nye forskriftene. Tilbud om gode opplæringsprogram vil bl.a bidra til å sikre en god rekruttering og mer stabile verger. Vi mener det i forbindelse med ikrafttredelse av ny lov bør utarbeides nærmere retningslinjer for innholdet i opplæringen. Dette for å sikre at de nye vergemålsdistriktene i startfasen kjører et mest mulig likt opplæringsprogram (både i forhold til de allminnelige verger og faste verger).

Når det gjelder fylkesmannens bistandsplikt (konkret rettslig rådgivning for å sikre at vergens handlinger er i samsvar med lovgivningen) ser også vi at denne plikten på mange måter representerer en ny rolle for fylkesmannen. Fylkesmannen skal her yte bistand utover ren veiledning (inngående rådgivning og bistand i det enkelte tilfelle) innenfor en rekke privatrettslige områder. Bistandsplikten er begrenset til å gjelde fylkesmannens kompetanseområde etter vergemålsloven. Det presiseres at fylkesmannen ikke har plikt til å innhente kompetanse som går utover dette. Vi mener det her kan bli en utfordring å trekke grensen for hvor langt fylkesmannens bistandsplikt rekker. Vi ber om en presisering av hva som ligger innenfor fylkesmannens "kompetanseområde etter vergemålsloven".

§ 2 Fylkesmannens tilsyn med vergene

Vi ser også at dette tilsynet i praksis skiller seg fra det tradisjonelle lovlighetstilsynet. Vergene er ikke et forvaltningsorgan og de treffer ikke enkeltvedtak. Vergene er enkeltpersoner som handler privatrettslig på vegne av den personen de er verge for. Vi er enig i at det i praksis kan være krevende å føre tilsyn med faktiske handlinger og at vi ikke har mulighet til å kontrollere vergenes arbeid på samme måte som andre tilsynsobjekter.

	Embetsledelse og administrasjonsstab	Kommunal- og beredskapsavdeling	Oppvekst- og utdanningsavdeling	Sosial- og helseavdeling	Landbruk og bygdeutvikling	Miljøvern-avdeling
Telefon	73 19 90 00	73 19 90 00	73 19 90 00	73 19 90 00	73 19 90 00	73 19 90 00
Telefaks	73 19 91 01	73 19 91 01	73 19 93 51	73 19 93 01	73 19 91 01	73 19 91 01
E-post:	postmottak@fmst.no	Internett: www.fylkesmannen.no/st		Organisasjonsnummer: 974764350		

§§ 7-11 Vergemålsmyndighetens regnskapsplikt. Kontroll av vergeregnskapene. Revisjon.

Fylkesmannen vil i denne sammenheng få en ny rolle i form av en forvaltning av privates midler. Det blir her svært viktig at disse private midlene holdes adskilt fra fylkesmannens øvrige midler, jf. presiseringen i forskriftens § 7. Vi ser derfor at eksisterende regler om fylkesmannens regnskap på andre områder, må tilpasses for bruk på vergemålsområdet.

Vi ser at fylkesmannen skal overlevere regnskapet til den sentrale vergemålsmyndigheten innen utgangen av mars måned hvert år. Denne fristen er etter vår oppfatning for kort. Vi viser i denne sammenheng til at fristen for å sende inn vergeregnskap til fylkesmannen er 1. mars. Vi mener at en måned til behandling av innkommne regnskap kan bli uforsvarlig/unødvendig kort.

Det følger av forskriften § 11 at utpekt revisor skal utføre nødvendig revisjon. Det legges videre til grunn at fylkesmannen kan benytte privat revisortjeneste og at det enkelte fylkesmannsembetet kan innhente tilbud på slik tjeneste. Vi ber om ytterligere veiledning i forhold til disse punktene.

§ 13 Nærmere regler om begjæring av vergemål

Vi er enig i at det vil være fornuftig å utarbeide et skjema som kan brukes i forbindelse med begjæring om vergemål. Det vil innebære en forenkling både for den som skal begjære vergemål og for fylkesmannen som skal foreta den videre saksbehandling av begjæringen. Et skjema med oversikt over hvilke opplysninger som kreves vil også gjøre det enklere for offentlige institusjoner med meldeplikt om vergemål, jf. nedenfor om § 14.

§ 14 Nærmere regler om meldeplikten

Vi er enig i at den offentlige meldeplikten blir viktig – ikke minst i forhold til å kompensere for den lokalkunnskap som kan bli redusert ved en regionalisering av overformynderiene. Vi støtter derfor punktet om at meldeplikten også innebærer en plikt til å foreslå en mulig verge. Det blir i denne sammenheng svært viktig for fylkesmannen å informere om meldeplikten og dens innhold til de ansvarlige. Vi vil også i tilknytning til meldeplikten påpeke behovet for et skjema som kan brukes for å lette arbeidet med å håndtere mottatte meldinger samt å gjøre det lettere for institusjonene å oppfylle sin plikt.

§ 17 Kravene til politiattest

Vi støtter kravet om politiattest for oppnevnte verger.

§ 18 Godtgjøring til vergen

Vi mener at en fast årlig godtgjøring (mange hjelpeverger har ikke dette i dag) til vergen kan være et viktig virkemiddel for å skaffe et tilstrekkelig antall kompetente og egnede verger. Vi vil imidlertid understreke behovet for at godtgjøringssystemet ikke utfomes på en slik måte at temaet i seg selv danner grunnlag for uheldige tvister og tidkrevende prosesser om størrelsen på godtgjøringen. Modellen for godtgjøring må være enkel og forutberegnelig. Det må være viktig å organisere systemet for godtgjøring så enkelt og kostnadseffektivt som mulig.

§ 20 Dekning av vergens utgifter

Vi viser til merknadene over angående § 18 og mener at mange av de samme hensynene gjør seg gjeldende også når det gjelder retten til fast årlig utiftsdekning.

§ 21 Inntekts- og formuesgrensen for dekning av vergens godtgjøring og utgifter

Vi vil også i denne sammenheng uttrykke behovet for klare og forutsigbare bestemmelser for når det offentlige skal dekke godtgjøringen eller utgiftene. Vi mener at beløpsgrensen bør følge tilsvarende inntekts- og formuesgrense som gjelder for retten til fri rettshjelp. Vi kan ikke se at det foreligger saklige grunner for at terskelen for økonomisk bistand fra staten skal være høyere i forhold til vergemålsloven enn etter lov om fri rettshjelp.

§§ 22-25 Vergens regnskapsplikt

Vi er enig i at reguleringen av vergens regnskapsplikt ikke må være mer tyngende enn nødvendig (jf. rekruttering av nye verger) samtidig som man må sikre en tilstrekkelig kontroll med midlene til dem som er under vergemål. Vi mener det er fornuftig at plikten til å fremlegge dokumentasjon (årsoppgave fra bank samt selvangivelse) trer i stedet for en mer tradisjonell plikt til å føre et regnskap. Vi støtter også forslaget om at fylkesmannen gis adgang til å pålegge utvidet regnskapsplikt i det enkelte tilfellet (drift av fast eiendom eller annen ervervsvirksomhet eller hvor konfliktpotensialet er stort).

§§ 27-30 Grensen for hvilke midler som forvaltes av fylkesmannen

Vi mener det foreligger gode grunner (den generelle samfunns- og velstandsutviklingen) for at dagens beløpsgrense på kr 75.000,- bør heves til et høyere beløp. Vi ser at det her foreligger kryssende hensyn mellom behov for å beskytte mest mulig mot misbruk av midlene og på den andre siden hensynet til ikke å gjøre for stort inngrep i forvaltningen av den enkeltes midler. Vi støtter forslaget om å heve beløpsgrensen til 2G (ca kr 150.000,-). Dette sett i sammenheng med at fylkesmannen gis rett til å ta midler som ligger under den fastsatte beløpsgrensen til forvaltning når særlige grunner tilsier det. Vi stiller oss også bak kravet om vergens, forsikringsselskapets og skifteforvalterens meldeplikt til fylkesmannen når beløpsgrensen overstiges.

Når det gjelder melding om opplysninger fra skattemyndighetene om mindreåriges formue, stiller vi spørsmål ved hvorfor denne skal sendes den sentrale vergemålsmyndigheten og ikke til fylkesmennene direkte som har behov for opplysningene i sin saksbehandling. Her foreligger det sannsynligvis en trykkfeil i ordlyden i forskriftens § 29, fordi på s. 43 tredje avsnitt i høringsutkastet omtales fylkesmannen som adressat.

Med hilsen

Kåre Gjønnnes
fylkesmann

Brit Skjelbred
direktør